

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Egy évre — — 170
Egy hónapra — 60
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1'20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 72. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Sziván 2. — 1923. május 17. Csütörtök

Asszonyok üzenete

Zsidó anyák üzentek Bécsből, hol világkongresszusra gyűlt össze a világ, valamennyi zsidó nőjének parlamentje. Üzentek pedig a világ valamennyi tája felé, ahol csak zsidó lakik, hol zsidó asszony zsidó szellemben neveli gyermekét, megmaradásra és erőre, tradíciók fentartására és a haladásért való fáradhatatlan küzdelemre. És üzentek minden zsidó anyához, anélkül, hogy kérdeznék: milyen felfogást vall politikájában, milyen nyelv szentséges eszközével szerezte meg kulturáját, milyen nyelven tanítja első szóra gyermekét, miképpen kapcsolódik bele az emberiség nagy közösségébe. Üzentek pedig parancsoló szóval, a világ minden részéből összegyűlt zsidó nők közösségének roppant erejével.

Az üzenet így szól: minden zsidó nőnek, bármilyen felfogást vall is, kettős szent hivatása van: zsidó szellemben nevelni gyermekét és részt kell vennie a Palesztinaiért folytatott munkában. Talán ha közelebbről vizsgáljuk, nem kettős utkijelölés, feladatmeghatározás ez. Zsidó szellemű nevelést el sem lehet képzelni a Palesztina-munka nélkül, s a Palesztinaiért folytatott munka egyet jelent a zsidó szellem istápolásával, megőrzésével és fejlesztésével.

Ezt a határozatot nem a cionista nők világkongresszusa hozta, sőt különösképpen a kongresszus delegátusai között csak elenyésző kicsiny számban voltak cionista nők. És így nem a cionista nők, de a világ valamennyi zsidó asszonyát képviselni hivatott nőkongresszus jelölte ki a zsidó nők tevékenységének útját. És így ez a határozat olyan parancs, mely elől kitérni nem lehet, nem szabad.

Szint, erőt, eleveiséget kell a zsidó nők mozgalmának kapnia. Nem elégedhetünk meg többé azzal az áldásos munkával, melyet a jótehetség gyakorlásában kifejtettek. Szükség van erre is, helyes ez is, de nem elég. Dicséretreméltó nemes tevékenység ez, de mégsem az, mely a zsidó nők energiáját teljes egészében lekötheti, kielégítheti.

De nem elég az sem, ha a zsidó anya úgy teljesíti kötelességét, ahogyan a bécsi üzenet első része kívánja. Mert a kötelességűket zsidó anyáink becsülettel teljesítették és teljesítik is. Mert nem a zsidóság és nem csak a zsidóság ellen vétkeznek az az anya, aki gyermekei zsidó nevelését elhanyagolja, elmulasztja. Ez azt jelenti, hogy megfosztja gyermekét azoktól a szép és nemes ideáloktól, melyek végigkísérik egész életén, melyek erőse teszik a harora és lelkesé a békeséges, teremtő munkára. Ez azt jelenti, hogy megfosztja gyermekét, megrabolja édes magzatát, szive vért azoktól az értékektől, melyet minden gyermek azzal a szent kötelezettséggel kap, hogy továbbadja nemzedékről nemzedékre idők végtelenségéig. Elherdálja, elsikkasztja édes gyermekétől az anya e mindennél drágább örökséget, ki gyermekét nem így neveli. És a nagy számonkérésnél tud-e felelni, tud-e számot adni: hova lett, mivé herdálta azt a sok szellemi örökséget, melytől kétezer év megfosztani nem tudott, melyet magával vitt anyai üldözöttség közepette, máglyákön által, tengerek viharaival dacolva.

A bibliai gondolat szerint minden zsidó anya nemcsak saját gyermekének anyja, de minden zsidó gyermeknek, magának az egész zsidóságnak. És ez azt parancsolja, hogy olyan kötelességei vannak, melyeket az otthon négy fala el nem határolhat. Ez azt jelenti, hogy

ki kell mennie az életbe, s vállalnia kell azt a munkát, melyet a helyes munkamegosztás parancsol reá. Ki kell vennie a részét Palesztinaiért, a zsidó otthon megteremtéséért folytatott munkából. Az anya, a nő kötelessége ez is, charitativ munka ez is és még több ennél. Otthon erre a munkára kell előkészítenie, megerősítenie gyermekét a zsidó anyának. Mert ezzel az élet számára erősíti meg. Künn pedig, az otthonon kívül, a gyermekszobán túl már édes és könnyű aratása lesz az

otthon vetésének. Ha a zsidó anya otthon teljesítette kötelességét, akkor a zsidóság minden gyermeke könnyű és lelkes szívvel vállalja részét a munkából, melyet mindannyiunkért folytatunk.

Ahol azonban a szülők nemterődése megfosztotta a gyermekét attól a sok tradicionális értéktől, melyet azért kapott, hogy azt továbbadja, ott az anyák siessenek az anyák segítségül, míg nem késő, amíg pótolni lehet, mit mások könnyelműen elmulasztottak.

Hindenburg elkerülhetetlennek tartja az új háborút

Egy amerikai ezredesnek a reváns stratégiájáról nyilatkozott. Japán is visszautasította a német ajánlatot. Stresemann megfenyegette, hogy agyonlövök.

(Berlin, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A berlini japán követ kedden délután megjelent Cuno kancellárnál és közölte vele, hogy Németország jóvátételi ajánlatát Japán is visszautasítja. A visszautasítás ezzel teljessé vált. Az összes pártok számolnak az adott helyzettel. A baloldaliak rá akarják bírni a kormányt, készítsen új ajánlatot és

feltétlenül tegye lehetővé a békés megegyezést.

A pártok általában társaságok kormányválságról, ragaszkodnak Cuno személyéhez, mert az a véleményük, hogy egy bekövetkező krízis csak gyengítené a megegyezés kilátásait. Csupán egyes szélsőjobboldali pártok foglaltak amellől állást, hogy az antanttal minden összeköttetést meg kell szakítani. Stresemann nemzetipárti vezér, akit az utóbbi napokban Cuno helyett kancellárnak emlegettek, hétfőn levelet kapott, amelyben azzal fenyegetik meg, hogy ha továbbra is a békés megoldás mellett agitál,

a meggyilkolt Erzberger sorsára jut.

A jobboldali politikusok erős lökést kaptak a keddi nap folyamán Hindenburg tábornagtól, aki egy amerikai ezredesnek, Mac Mahonnak a jóvátételi ajánlat visszautasításáról rendkívül harciasan nyilatkozott. A nyilatkozat annyira éles, hogy egyes jelentések szerint eredetileg magánbeszélgetésnek volt szánva, később azonban Hindenburg hozzájárult volna ahhoz, hogy nyilatkozatát a lapokban közzétegyék. Hindenburg ezeket mondotta:

— Elkerülhetetlennek tartom az új háborút.

Ha száz évig várunk is, revánssal kell élnünk a franciák ellen. Az új háboruban ismét a gyalogságnak lesz legnagyobb szerepe, de az eddiginél nagyobb befolyáshoz fog jutni légitőlánk is, amelyekkel a legfontosabb francia stratégiai pontokat fogjuk felrobbantani és megszállni.

Hindenburg nyilatkozata egész Németországban óriási feltűnést keltett. A felelős politikusok hibáztatják, hogy Hindenburg ennyire elgalopirozta magát és attól félnek, hogy ez a nyilatkozat akadályozni fogja a békés megegyezés útját.

A nemzeti párt nem akar osztályharcot

Meghíusultak a parasztpárt és nemzeti párt közötti fuzió tárgyalások. Koalíciós egyezményt köt a két párt. Bonyodalm a megürült vezérkari főnökség körül

(Bukarest, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A parasztpárt és a nemzeti párt vezetősége hónapok óta folytat fuzió tárgyalásokat. A tárgyalások változó eredménnyel folytak, de mindaddig nem sikerült megvalósítani a két párt egybeolvását. A parlamenti időszak tartamára a két ellenzéki párt frontot alkotott a kormánnyal szemben. Az elmúlt héten újra megindultak a fuzió tárgyalások, de az „Indreptarea” jelentése szerint a fuzió tárgyalásokat mára végleg meghíusultnak lehet tekinteni.

A lap jelentése szerint a tárgyalásokon a nemzeti párt részéről Maniu megbízásából Dan Sever vezetésével a párt fiatalabb tagjai vettek részt. A parasztpárt vezetői meghíusultak a nemzeti párt kiküldötteinek a fuzió módokról szóló előterjesztését, de kérték, hogy indítványait konkrét formában írásban bocsássák vita alá.

A parasztpárt vezetősége mindenekelőtt leszögezte, hogy a parasztpárt programját **semmi szín alatt le nem mond,** kérte a párt programjának megvitatását és a fuziónak a parasztpárt programja alapján való kimondását.

A nemzeti párt nem helyezkedik az osztályharc alapjára

A program megvitatása több napot vett igénybe, míg az osztályharcról szóló pont megvitatása megszakította a tárgyalásokat. (A parasztpárt

programjának egyik pontja tudvalevőleg kimondja, hogy a párt az osztályharc alapján áll.) A nemzeti párt kiküldöttei ebben a kérdésben intranzigens álláspontot helyezkedtek és nem voltak hajlandók az új fuzió pártot az osztályharc szellemében megalkotni. A két párt közötti tárgyalások erre megszakadtak.

Utlimátum a nemzeti pártnak

A parasztpárt vezetősége hosszas tárgyalások után Mihalachet megbízta, hogy Maniunak utlimátumot nyújtson át, amelyben felszólítják Maniut, hogy **hat napon belül** nyilatkozzék, hajlandó-e a fuziót elfogadni a parasztpárt által indítványozott módokat szerinti. Ha az utlimátumra nemleges válasz érkezik, úgy a két párt egyezséget köt, amelyben mindkét fél kötelezi magát, hogy a másik nélkül **sem vesz részt a kormányalakításban.**

A parasztpárt utlimátumára Maniu még nem válaszolt, mert a balászfalvi ünnepek miatt távol van a fővárostól, de megígérte, hogy visszazérézése után megbeszéléseket fog folytatni pártjának vezetőségével és válaszol a parasztpárt jegyzékére.

Az előjelekből ítélve a nemzeti párt vezetősége semmiesetre sem lesz hajlandó az osztályharc alapjára helyezkedni. A két párt fuziója így nem jöhet létre és csak a koalíciós egyezményt köthetik meg.

Ki lesz az új vezérkari főnök?

Cristescu tábornoknak, a vezérkar főnökének halála újabb belpolitikai kombinációkra adott alkalmat. Cristescu tábornokot ugyanis, akit a liberálisok nem jó szemmel nézték vezérkari főnöki

minőségben, még életében Mardarescu hadügy-miniszterrel akarta helyettesíteni a kormány, mert liberális tábornokra akarta bízni a vezérkar főnökségét. Hogy Cristescu is kielégítsék, a kormány annakidején terve vette a hadsereg főfelügyelői állás megszervezését. Erre az állásra Cristescut nevezték volna ki és az így megüresült vezérkari főnökség Mardarescunak jutott volna. A hadügyminiszteri tárcát ez esetben Vaitoianu belügy-miniszterrel töltötték volna be.

Cristescu tábornok halála megkönnyítette a kormány helyzetét. A vezérkarfőnöki állás ugyanis megüresült anélkül, hogy új hadsereg-főfelügyelői állást kellene kreálni.

Az „Adeverul” jelentése szerint Mardarescu most már nem hajlandó elvállalni a vezérkar főnökségét, mert a liberális kormány bukásától tart. Így a kormány valamelyik budapesti megszállásban résztvevő tábornokot nevezi ki vezérkari főnöknek. A jelöltek között Stratilescu és Popovici hadsereg-főfelügyelőket, Cihoschi, Holban, Zadic és Petala hadtestparancsnokokat emlegetik. Legnagyobb valószínűség szerint Popovici tábornok lesz az új vezérkari főnök.

Engros

Endetall

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

Mindenféle poharak, demyonok, palackok,

lámpaárúk bármilyen mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

Cluj, Piața Mihaiu Viteazul (Széchenyi-tér) 39. Telefon 954 1353

Budapest

Berlin

GYERMEK ÉS SPORT-KOCSIJAI NAGY KÉSZLET MIATT MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRBAN

FISCHER ALBERT ÉS TÁRSA

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 61

Berlin

Budapest

Fűszer és gyarmatárak legelőnyösebben

Bermann W.

nagykereskedőnél Cluj,

Piața M. Viteazul 39.

Telefon 76. 1493

Harisnya, keztyű és kötött-árúkülönlegességek eredeti gyári árban

BLATT

1284

kötött-szövött áruhaza Cluj-Kolozsvár, Főtér 13

Aki nem jár előadásokra, elveszti a félévét

Május elsőjével befejeződik a félév. Hazautaznak a kilakoltatott diákok

(Kolozsvár, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egyetemi tanács rendelkezése folytán május 31-én befejeződnék az előadások a kolozsvári egyetemen. Ugyanakkor megkezdik az indexek aláírását és a félév lezárását is.

Junius hó 15-én minden fakultáson megkezdődnek a szigorlatok. A szigorlatokra azonban csak azok jelentkehetnek, akik az előadásokat a hátralévő tizenöt nap alatt lehallgatják. Az egyetemi tanács ezzel az intézkedésével lehetővé teszi a hallgatóknak a jelenlegi tanulmányi év megszerzését és az évet csak azok fogják elveszíteni, akik az egyetemi tanács intézkedése dacára is bojkotálják az előadásokat.

Mint tegnap megírtuk, az egyetemi tanács a diákothonokat bezáratta. A diákothon lakói legnagyobb részben hazautaztak. A mai nap folyamán igen sok egyetemi hallgató jelent meg a rendőrségen és ingyen utazási igazolványt kért a hazautazásra. A rendőrség minden esetben eleget tett a kérsnek s az igyenes utazásra jogosító igazolványokat kiállította.

A Kolozsváron maradt kevésszámú román egyetemi hallgató résztvesz az előadásokon.

A bukaresti diákszövetség tegnap ülést

Vérfürdőt rendezett Kecskeméten az egyik Héjjas-fiu

Két halott, husznál több sebesült

Budapest, május 16. Kecskemét piacán vérfürdőt rendezett Héjjas Pál 23 éves gazdálkodó, Héjjas Iván unokafivére, ki két asszonyt megölt, husz embert pedig súlyosan megsebesített. A vérengzöt letartóztatták, ügyvédje azonban máris igazolta: **közveszélyes őrült**, kit már egy régebbi orvosi látlelet elmebajosnak deklarált. Tehát örült volt az a gyilkos Héjjas-fiu, ki vasárnap Kecskeméten gyilkolt. Orvosi bizonyítvány igazolja. De akad-e orvosi bizonyítvány a többi gyilkosságra, melyek oly közel történtek Kecskeméthez és oly sok közül van a Héjjas-névhez.

A kecskeméti vérengzésről a budapesti főkapitányság a következő jelentést adta ki:

Vasárnap délelőtt piac volt Kecskeméten a főtéren. A tér tele volt asszonyokkal, férfakkal, akik között a drágaság és a politika is szóba került. Egy-két katona is látható volt a piacon, ami azonban az asszonyokat cseppet sem gátolta, hogy elkecseregett kifakadásainak hangot ne adjanak. Javában állt a piac, amikor hirtelen lóháton egy fiatal ember érkezett a főtérre. Nyomában négy árvalányhajas, szintén lovas fiatal legény. A fiatal ember, aki a legényeket vezette, a tér közepén, egy csoport gazdember, asszonyok és katona előtt megállította lovát. Pár szót vetett embereinek, aztán leszállva lováról, odalépett a csoportban egy altiszthez és felszólította, hogy a csillagját vágja le. Az altiszt csodálkozva nézett az árvalányhajas legényekre, akik ismert ébredők voltak és Kecskeméten, valamint a környéken évek óta retteghetben tartják a velük nem tartó lakosságot. Az altiszt nem akart engedelmkedni a parancsnak. Azt mondta, hogy ő a nemzeti hadsereg katonája, akinek csak Horthy parancsol. Erre az ébredők újból felszólították, hogy miután ők az urak, s ők parancsolnak, engedelmkedjék nekik. A katona nem tárgyalt, mire a fiatal ember, aki az ébredőket vezette, lekasztotta válláról puskáját és még mielőtt a körülötte állók felocsudtak volna, rálépett az altisztre. A golyó azonban nem talált. A fiatal ember ekkor újra lépett és társai is fegyverükhöz kaptak, hogy segítségére legyenek. Nagy tömeg verődött össze, amely nem nézte tétlenül a történeteket. Hangosan méltatlankodtak, s főleg az asszonyok követelték, hogy lincseljék meg a gyilkosokat. Az egyik asszony magából kikelve kiáltotta:

— Gyilkos gazemberek, még mindig nem volt elég a gyilkosságokból!

A tömeg morajára a vezér-fiatal ember puskáját a tömeg felé irányítva több lövést adott le. Hogy társai lőttek-e, azt az első jelentések után még nem tudják biztosan. A lövések után a tömeg szétrebbent s közben hangos jajveszékélés és sikoltozás volt hallható. Emberek, asszonyok estek össze.

tartott, amelyben elhatározták, hogy az új egyetemi rendtartás ellen tiltakozó memorandumot szövegeznek meg. A memorandumot a közoktatásügyi miniszter elé terjesztik és kéri az új szabályrendelet hatálytalanságát.

A jásói egyetemi tanácsnak az egyetem bezárásáról hozott határozatát a közoktatásügyi miniszter is jóváhagyta. A közoktatásügyi miniszter egyszersmind elrendelte a diákothonok kiürítését is. A diákothonok lakói péntekig kaptak haladékokat a kiköltözködéskor. A rendelet szerint az egyetemet és a diákothonokat csak szeptemberben nyitják meg.

Csernovitzban az egyetem bezárását kéri

Megírtuk tegnap, hogy a csernovitzi egyetem rektora Boteza, Bukarestbe utazott, hogy a közoktatásügyi miniszterrel tárgyalást folytasson a csernovitzi egyetem megnyitásának lehetőségéről. Csernovitzból érkezett jelentés szerint a csernovitzi román diákok egyesülete be nem várva Botezatu rektor utjának eredményét, tegnap gyűlést tartott. A gyűlésen elhatározták, hogy memorandumot terjesztenek a közoktatásügyi miniszter elé, amelyben kéri az egyetem bezárását.

Végre megjelent a rendőrség is, amely látva a szörnyű helyzetet, revolverrel és karddal ment a lovas legények ellen. De ezek ekkor már nem tanúsítottak semmi ellentállást. A rendőrök megköztették a lövöldöző fiatalembert és négy társát, akiket azonnal bevitték a kapitányságra.

A rendőrök azután megkezdtek a sebesültek összeszámlálását.

Összesen 12 sebesültet szedték össze, akik közül három nagyon súlyos sebesült.

Volt ezenkívül több oly könnyű sebesült is, aki saját lábán tudott elmenekülni. Farkas Józsefné másállapotos asszonynak hasába furódott egy golyó. A közoktatásügyi miniszternek még tegnap délelőtt megoperálták, de az orvosi beavatkozás már nem segíthetett rajta s délutánra meghalt. Szuda Imrénének szintén hasába furódott a golyó. Megoperálták, de ő is meghalt.

A megköztözött fiatalembert előállították a rendőrségen. A rendőrség jelentése szerint nagyon zavaros vallomásokot tett.

A későbbi rendőri jelentés szerint a merénylő a rendőrségen azt vallotta, hogy őt egy kecskeméti ügyvéd, az ébredők ismert vezéralakja és a kormánypárt főembere, igazgatta fel a tette, a gyilkos merénylet elkövetésére. Újabb kihallgatásakor azt vallotta a gyilkos, hogy midőn megérkezett a piacra, az igazgatótanács tárgyaló tömegben felismert egy altiszetet, aki katonakorában nagyon rosszul bánt vele Szegeden. Ez hozta annyira izgalomba, hogy a merénylőre ragadtatta magát. Az utolsó rendőri jelentés végül közli, hogy a gyilkos Héjjas Pál 23 éves ménteleki gazdálkodó. Ma délelőtt megjelent a kecskeméti rendőrségen Héjjas Pál ügyvédje és felmutatott a rendőrkapitány előtt egy bírói végzést, amely szerint a törvénytörő orvossal az állapította meg egy korábbi ügyből kifolyólag Héjjas Pálról, hogy gyengeelméjű. Héjjas Pál védője ezen az alapon kérte a gyilkosnak azonnali szabadlábra-helyezését.

RÓTH cipész

CLUJ, Str. St. O. Iosif

volt Szép-utca

Mégis csak CZINK fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

PILPUL

Néhai jó Menachem Elias aligha hitte a hatvanas évek elején, amikor a zezugos Lipsca-ni-utca egyik mellékberzójén az első közgazdasági ki-sérletet tette, hogy télszázaddal utóbb egy 800 millió alapítvány fölé kerül aranyos betűkkel az ő neve. Pedig így történt. A napokban meghalt Bu-karestben Jaques Elias bankár, néhai Menachem Elias fia és egész vagyonát, kerekaszámban 800 millió lejt, román kulturális és társadalmi célokra hagyta. A rokonai egy banit sem kaptak a hatal-mas örökségből, a zsidóság sem, az Elias-vagyon csorbitatlanul fogja szolgálni a román művelődés ügyét. A zsidó bankár pénzéből nemsokára győ-nyörü kulturális és tudományos intézmények fog-nak épülni, laboratóriumok, könyvtárak, diákmen-zák és otthonok a tanulni vágyó román ifjúság szá-mára és mindezen intézmények homlokán ott fog diszelegni a Menachem Elias neve. Mert így akarta azt Jaques, a hálás fiu. Bennünket mindenesetre büszkeséggel tölt el a tudat, hogy a fáradhatatlan zsidó munka megint hatalmas lépéssel segíti elő a román kultúra fejlődését és könnyíti meg a román ifjúság boldogulását. Még azt sem mondjuk, hogy ezt a dáriusi örökséget a mai hangulatnak meg-felelően szintén a numerusz klauzusz alapján kel-lett volna felosztani. Miért is mondanók? Mi zsi-dók mindig ellene voltunk a numerusz klauzusz-nak s amikor arról volt szó, hogy másoknak is adjunk a magunkéokól, nem néztünk a számarányra, két kézzel szórtuk a kincseket. Igaz, utóbb rászé-meltünk, hogy eldöbáltuk mindenünket, semmink-sem maradt és ideje, hogy magunkra, a népünkre gondoljunk. Dehát ez a Jaques nyilván még a zsidók másik fajtájához tartozott. Ebben az egész dologban csak a néhai Menachem Elias esete ag-gaszt. A neve ott fog diszelegni ama laboratóriu-mok és diákköthonok homlokán, ahonnan a román diákok olyan lelkesedéssel és következetességgel verik ki zsidó kollégáikat. Szegény Menachem Elias! Hogy fog majd forogni sirjában.

Sokkal kellemetlenebb a bécsi zsidó gyá-rok esete, akik milliókat adtak össze, hogy ezen a pénzen megtörjék a szervezett munkásság erejét és sztrájktrór szervezetet létesítsenek s a végén kült, hogy a nagyiparosok elnöke, Urban ur a zsidófaló kampóskereszteseket támogatta a pénzéből. A zsidó gyárosok között természetesen nagy a fél-háborodás, de ez mitsem segít. Mi a tanulság? A zsidók sose vegyenek részt reakciós mozgalmak-ban, mert a reakció, akármilyen kifelé hirdetett célja, előbb-utóbb a zsidók ellen fordul s még a sztrájktrórnel is kedvesebb neki a kampóskeresztes.

Az amerikai márkatulajdonosok család és sikkasztás címén pert indítottak Németország ellen. A vádirat úgy hangzik, hogy Németország mesterségesen szorította le a márka árfolyamát s ezáltal nagyarányú csalást követett el. Ilyenformán az amerikai márkatulajdonosok hatvánhétmillió dol-lárral károsodtak. Szívszorogva várjuk az amerikai bíróság ítéletét. Lehet ugyan, hogy a tárgyalás so-rán kiderül, hogy a márkazuhanásért nem Német-ország felelős, de akkor tovább fogják keresni a bűnöst és nem kételkedünk benne, a szemfüles amerikai igazságszolgáltatás meg is fogja találni. Azért fontos nekünk az ítélet, mert a precedens alapján mi is pert akarunk indítani és velünk együtt a gyöngült valutájú államok sokmillió la-kosa. Mi sokkal többet veszítettünk, mint az ame-rikai márkatulajdonosok, akiknek a rossz márka mellett maradt még jó dollárjuk, de mi csak rossz márkáinkkal, koronáinkkal és lejünkkel maradtunk. Hogy ki ellen fogjuk megindítani a pert? Az igazi bűnösök ellen. Akik a valuták romlását ténylege-sen előidéztek, akik Európa százmillióit megrabol-ták emberi életlehetőségüktől. Bíróság elé idézzük a háboru megindítóit és főként azokat, akik a béke idején is a háboru szellemét tartják ébren Euró-pában. Pert indítunk a diplomaták ellen, akik nap nap után segítkeznek ebben a kolosszális va-lutacsúcsban azzal, hogy utját állják a népek bé-kés együttélésének. És pert indítunk a politikusok ellen, akik alacsony pártérdekekből megakadályoz-zák, hogy helyreálljon a nyugodt termelés és a becsületes munka. Csak ítéljenek az amerikai bírák ebben a nagy családi perben, de jól válogassák meg, kit tiltanak a vádlottak padjára.

Lázas katonai készülődések Keleten

Lausanne, május 16. Az értekezletek tag-jai között az a felfogás alakult ki, hogy ha rövidesen nem jutnak megegyezésre, akkor a görögök a Marica-vonalon megtámadják a törö-köket.

Izmed pasa kijelentette, hogy a török közvélemény megelégette a huza-vonót és a

békeértekezlet sürgős befejezését követeli, akár békéről, akár háborúról szóljon a döntés.

Angorai jelentés szerint a franciák Alexan-dretta körül hetven repülőgépet összpontosí-tottak és a város körül drótsóvényeket építe-nek. Mindenütt lázas katonai előkészületek folynak.

Angol tábornokok szemlét tartottak a román-orosz határon
Oroszország felkészült a háborus eshetőségekre. Lloyd George óvja az angol kormányt a szakítástól. Cári tisztek rohantották ki a konfliktust

(**London**, május 16. Az *Uj Kelet* tudósító-jától.) Az alsóház tegnapi ülésén, amely az angol-orosz viszonyról foglalkozott. Krassin is megjelent. A felszólalók közül legérdekesebb volt Ramsay Macdonald beszéde. Macdonald kifejtette, hogy noha az orosz kormány válasza több pontban nem kielégítő, mégis alapot nyújt a tárgyalásokra. Ugyanilyen hangnemből szólalt fel Lloyd George is, aki figyelmeztette a kormányt,

óvakodjék attól, hogy az indiai bolse-vista agitáció kérdését az Oroszország-gal való viszony megszakításának alkal-mául használja fel.

A vitában Lloyd George igen érdekesen indokolta, hogy a diplomáciai viszonyt Anglia és Oroszország között fenn kell tartani.

— Az orosz forradalom — mondta — kifejlődésében mindenben hasonlít a francia forradalomhoz. Az emberiség és testvériesség jelszavával az orosz forradalom felborította a meglévő társadalmi és politikai rendet, melyet szörnyű vérontások követtek, majd a **legsúlyosó nacionalizmus fog elkövetkezni Oroszországban.**

A Krassinnal folytatandó tárgyalásokon kísé-reletet kell tenni az oroszokkal való megegyezésre, mert veszedelmes lenne ellenségeskedésbe kerülni a százhuszmillió Oroszországgal, hiszen Angliá-nak Ázsiában érintkezési pontjai vannak vele. Az egység sürgős, mielőtt az orosz imperialis-mus Anglia ellen fordul.

A jobboldali politikusok közül Neil külügyi államtitkár kijelentette, hogy a szovjet jegy-zékét nem lehet elfogadni, mert ígérete ellenére még ma sem szüntette be a bolsevista propa-gandát az angol gyarmatokon. Neil beszéde nyomán bizonyos politikai körökben **számolnak az angol-orosz diplomáciai viszony megszakításával.**

Lord Neil az angol alsóházba bejelen-

tette, hogy a szovjet válasza nem kielégítő. Bár a brit kormány nem szívesen bocsátkozik tárgyalásokba, mégis előkészíti a Krassinnal való tárgyalásokat és a jegyzék szerint pénteken le-járó határidőt meghosszabbítja.

Az angol alsóházi tárgyalással egyidejűleg Oroszország nyilvános népgyűlésen adott ki-fejezést Angolországgal való konfliktusában elfoglalt álláspontjának. Moszkvában Troczkij, Kamenew és Csicserin mintegy félmilliónyi tömegnek beszédet tartott, amelyben mindegyik azt hangsúlyozta, hogy Oroszország fel van készülve a legrosszabb eshetőségre is, mert semmiesetre

nem hajlandó a kapitalista államok előtt kapitulálni.

Orosz diplomáciai körökben az egész konfliktus kirobbanását emigráns cári tisztek machinációinak tulajdonítják. A szovjet jegy-zéke egyébként is, megállapítja, hogy

egy angol katonai misszió már hetekkel ezelőtt szemleuton volt a román-orosz határon,

ami szintén azt bizonyítja, hogy az angol-orosz viszony aláasása már régóta tart. A jegy-zék azt is leszögezi, hogy ha a szakítás Anglia és Oroszország között csakugyan bekövetkezik, ennek ódiuma és kára is az angol kormányra hárul.

Az angol-orosz konfliktus fejleményei elé egész Európa közvéleménye a legnagyobb érdeklődéssel tekint, mert a szovjet fennállása óta ez az első eset, hogy Oroszország

diplomáciai összetűzésbe került egy nagy-hatalommal.

Egyes diplomáciai körökben számolnak azzal, hogy ez a konfliktus a régóta vajdó orosz-európai bonyodalommá fejlődik ki.

Megalakul a zsidó diákok világszövetsége
Világkongresszus a numerusz klauzusz ellen

(**Bécs**, május 16. Az *Uj Kelet* bécsi munkatársá-jától.) A bécsi zsidó diákság kezdeményezésére súlyos jelentőségű tárgyalások folytak most le az osztrák fővárosban, melyek célja egy zsidó diákok vilá-gszövetségének megalakítása. A tárgyalásokon Német-ország, Ausztria, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Lengyel-ország és Románia zsidó diákszervezeteinek kiküld-öttjei vettek részt, de elküldötték delegátusaitak az amerikai, angol és a palesztinai diákok is. A tárgyalások során elhatározták, hogy politikan, frakciókon felülről a Diák Világszövetségben töm-örítik a világ összes zsidó diákszervezeteit. A Szövet-ség megalakítására összehívják a zsidó diákok világszövetségét, mely még az ősz folyamán való-szinűleg Bécsben lesz.

A zsidó diákszövetség egyik főfeladatának tűzte ki a diákság gazdasági helyzetének javítását, megfelelő jóléti intézmények felállításával és a diákvándorlás rendezésével.

A Világszövetség harcot indít a numerusz klauzusz ellen és a zsidó diákságnak legteljesebb egyenjogúságért a világ valamennyi főiskoláján.

A kongresszus előkészítésére ideiglenes végre-hajtóbizottságot választottak, melyben a német, lengyel, román és csehszlovák zsidó diákok egy-egy tagot és az amerikai zsidó diákok szövetsége a „Judea“ négy tagot delegál.

Az előkészítő bizottság a következő hatá-rozati javaslatot hozta és terjeszti az egész világ zsidó diáksága elé:

1. A zsidó diákságnak Bécsben a Zsidó

Diák Világszövetség megalakítása végett összehi-vott értekezlete az egész kultüremberiség előtt ün-nepélyesen tiltakozik reakciós antiszemita faktorok törekvései ellen, mellyel a zsidó diákságot a nu-merusz klauzusz szégyenletes kivételes rendelkez-esei alá akarják kényszeríteni.

Az előértekezlet felhívja az egész világ zsidó diákságát, hogy világszövetségbe tömörüljön, hogy így meglegyen az ereje, tekintélye a kultúra ellen törő, a tanítási és tanulási szabadság alapelveit fenyegető elemek ellen.

Az előértekezlet a világ valamennyi kultur-emberéhez fordul, hogy a zsidó diákságnak ezt a civilizációért és haladásért folytatott harcát támogassa.

2. Az előértekezlet felhívja a világ zsidósá-gát, teljesítse kötelességét, álljon minden eszközzel a háboru és ennek következményei folytán anyagi és szellemi szükségét szenvedő zsidó diákság mellé, adja meg számára a szükséges erkölcsi és anyagi erőt s támogassa tudományos nevelését.

Legolcsóbban fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógyár
 Cluj, C. Reg. Ferd. 133

1888

Feloldották a zárolt szén husz százalékát

Sikerrel járt a gyárosok akolója. Hosszu üzletvezető nyilatkozik a barnaszén lefoglalásáról. Két év alatt ötszöröse emelkedett a teherforgalom

(Kolozsvár, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt részletesen beszámolt az Uj Kelet a CFR. vezérigazgatóságának arról a meglepő intézkedéséről, amellyel az erdélyi barnaszén-bányák minden készletét a vasut számára foglalta le. Ez a váratlan rendelkezés óriási izgalmat okozott Erdély és a Bánát gyáriparosai körében, mert a szénkészletek zárolásával az erdélyi ipart a tönkremenés veszedelem fenyegette. Az iparosok bukaresti kongresszusa alkalmával külön küldöttség kereste fel az ipari és közlekedésügyi minisztereket, akiknek feltárta azt a végzetlen helyzetet, amelybe a nekilendülő erdélyi ipart sodorták a szénkészletek lefoglalásával. Azonkívül az egyes területi igazgatóságok is, a belátás alapelve szerint, a zárolási rendelet enyhítését kérték.

Ennek a kettős intervenciónak az eredménye az lett, hogy a bukaresti vezérigazgatóság ma táviratilag értesítette a kolozsvári üzletvezetőt, hogy

a szurduki, zsidói és egeresi lignitbányák készleteiből husz százalékot a vasut visszaad a tulajdonosoknak,

a vasut megelégszik a termelés nyolcvan százalékával. A távirati rendelet megjegyzi, hogy ez az intézkedés csak újabb utasításig érvényes. Hosszu János üzletvezető az Uj Kelet munkatársának kérdéseire a szénkérdéssel kapcsolatban a következőket mondotta:

— A barnaszénkészletek lefoglalása váratlanul érte az ipari érdekeltségeket. De a vasutnak halaszthatatlan szüksége volt a szénre, mert a

petroszényi bányák, nem tudni mi okból, beszüntették a széntermelést. A kolozsvári kerületnek naponta hetven kocsi szénre van szüksége s ez a mennyiség eddig se volt meg, hanem fával fűtötünk. Ez a fűtőanyag azonban gyorsvonatok számára nem felel meg és mert petroszényi szén nem kaptunk, a CFR. kénytelen volt a három erdélyi lignitbánya készleteit lefoglalni, hogy a forgalom korlátozást ne szenvedjen. Erdély és Bánát teheráruforgalma az utóbbi két évben óriási mértékben megnövekedett. Ma több mint háromszáz mozdony közlekedik az erdélyi vonalakon és míg 1921 elején csak 3000—5000 kocsi tudunk megrakni, most huszonötezer vagon indítunk naponta a teherforgalomban, amely

a két év előttivel szemben tehát ötszörös, a tavalyi 11000—12000 vagonnal szemben kétszeres növekedést ért el.

És ehhez óriási szénkészletek szükségesek, amelyeket a szurduki, zsidói és egeresi bányák alig harmadrészen tudnak fedezni, mert a kitermelhető huszonöt kocsi helyett is csak husz vagon barnaszénre kapunk naponta. Régebben porosz szénrel pótolták a hazai készletek által nem fedezett szükségletet, de ez ma az óriási költség és a Ruhr-megszállás miatt keresztülvihetetlen.

Hosszu üzletvezető még kijelentette, hogy most Lengyelországgal tárgyal a CFR. és ha sikerül elegendő lengyel szénre biztosítani a vasut számára, azonkívül pedig, ha a zsidói bányák visszatérnek a régi kitermeléshez, az erdélyi barnaszénbányák készleteit valószínűleg teljesen fel fogják oldani a zárlat alól.

A mai valutapiac

Javult a lej Párisban. Esnek a nyugati értékek, szállárdult a belföldi magyar korona. Javult a francia frank, gyengült a márká

(Kolozsvár, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai párisi tőzsdejelentések szerint a lej javult, elérte a 7-30-as árfolyamot. A lejnek a javulása a nyugati devizák esetét még inkább elősegítette. Svájci frankot 37-28-ért, font sterlinget 958-ért, dollárt 206-ért nagy tételekben lehetett kapni. A belföldi magyar korona tovább javult, egy lejért már csak 33 koronát fizetnek. A javulás következtében a forgalom kezd emelkedni. A francia frank javulása ma is tartott, Zürichben már elérte a 37-05-ös árfolyamot. A frank iránt bizakodó a hangulat, ennek következtében a kereslet is emelkedik. A német márká egy napos stabilizálás után ma újra esett. A tegnapi zárathoz viszonyítva 4 1/2 pontot veszített értékéből. A berlini tőzsdén a kölföldi értékek árfolyama a márká esése következtében nagy emelkedést mutatnak.

Irányzat: Márkában esés, francia frankban emelkedés, nyugati devizákban lanyhulás.

Május 16-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt:
3200—3300 magyar koronát,
21100—21550 német márkát,
0-47—0-48 dollárt,
33800—34000 osztrák koronát,
9-91—9-92 olasz lírát,
7-27—7-28 francia frankot,
2-74—2-75 svájci frankot.

Valutapiac május 16-án:

Bukaresti tőzsdejelentések a nemzeti ünnep miatt nem érkeztek.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 125—126,
Newyork 554 1/2—555, London 2566—2568,
Páris 3695—3705, Milano 2692—2685, Prága 1652—1655, Budapest 10 1/4—10 1/2, Belgrád 575—575, Bukarest —, Varsó 112 1/2—114, Bécs 78—78 1/4, Bécs lebélyegzett 78—78 1/4.

Berlin. Nyitás: Róma 2165, London 209000,
Newyork 45000, Páris 3000, Zürich 8150, Prága 1328.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Márka 12—14, dollár 5240—5390, líra 255—265, szokol 155 1/2—156 1/2, font sterling 24195—24485, francia frank 351—361, svájci frank 950—980, dinár 5450—5650, lej 26 1/2—28, osztrák korona 745—775, napoleon 19000, lengyel márká 1160—1280.

Budapesti értéktőzsde zárlata: Magyar Hitel 44.000, Osztrák Hitel 14900, Zabolai 19750, Rima 23.650, Déliavasut 15.000, Allamvasut 104.000, Kohó 120.000, Ganz-Danubius 2.400.000, Készén 362.000, Papír 8250, Slavonia 7900, Victoria 38.000, Kereskedelmi Hitel 8800, Kereskedelmi Bank 49000, Baróti 3975, Uriányi 100.000, Láng 43.000, Lipták 5000, Schlick 28.750, Brasó 88.000, Cukoriparj 470.000, Klotild 18.000, Temesi szesz 16.750, Beocsini 140.000, Salgó 104.900, Atlantika 20.500, Földhite 21.000, Műtrágya 64.500.

— Nem lehet színházat műkedvelő-előadás céljaira lefoglalni. Nagyváradról jelentik: A mai tanácsülésen Dejeu Péter kultúratanácsos bejelentette, hogy a színház helyiségeit jótékony célú műkedvelő-előadás céljára egy estére lefoglalta. Dr. Simonca városi főügyész hozzászólásában kijelentette, nem engedhető meg, hogy a színházat műkedvelő-előadás céljaira lefoglalják, mert így a színházat tetemes károsodás éri. Kéri a tanácsot, mondja ki határozatilag, hogy a műkedvelői előadásokat úgy tekintik, mint staggionei színházak előadásait. A város dr. Simonca álláspontját magáévá tette és kimondotta, hogy a színház épületét műkedvelő-előadás céljaira lefoglalni nem lehet.

— Felemelik a középiskolák magánvizsgadíjait. Bukarestből jelentik: Anghelescu közoktatásügyi miniszter a középiskolák igazgatóiból bizottságot állított össze, amely előterjesztést fog tenni a középiskolák magánvizsga díjainak felemelésére.

— A kínai kormány és a vonatrablók tárgyalásai meghiusultak. A pekingi vonatrablók vezetői a kormánnyal kötött megállapodásukat visszavonták és így a további rablásokra szabad kezet biztosítottak maguknak.

— A sziguranacának is láttomozni kell az illetőségi bizonyítványokat. A belügyminisztériumtól a prefektúrához rendelet érkezett, amelynek értelmében bármilyen illetőségi bizonyítvány csak úgy érvényes, ha azt a helyi sziguranca is láttamozza.

* Tapéták a legmodernebb és művészi kivitelben, bársony, selyem és legszébb mintákban kaphatók a Friedmann-féle könyvkereskedésben Kolozsvárt, Fötér 26. Szobák és lakások tapétázását vállalom. Minták vételkötelezettség nélkül megtekinthetők.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Az erdélyi sékelbiztos közleményei. A londoni központosítás értelmében ezentul esetről-esetre fogjuk közölni az aranysekkelfizetők névsorát. Hogy minden reklamációnak elejét vegyük, fel kell hívni a figyelmet arra, hogy csak azoknak a neveit közölhetjük, kiknek az adománya már megérkezett Londonba s minket erről az ottani központosítási hivatalos értesít. Kérjük tehát azokat, akik aranysekkelt már fizettek, de erről London bennünket még nem értesített, hogy ezt türelemmel bevárják. Az eddigi aranysekkelfizetők sorrendben a következők: 1. Feuerstein Kálmán Cluj, 2. Vértés Ignác Borosjenő, 3. Dr. Fischer Tivadar Cluj. Míg a rendes sekkelpénzekkel ennek a hónapnak a folyamán feltétlenül el kell számolnunk, az aranysekk befizetésének a legutolsó terminusa ez év június 30-ika.

Döntés előtt a magyar jóvátételi kérdés

Róma, május 16. A „Stampa“ értesülése szerint a jóvátételi bizottság akkor dönt a magyar kérdésben, ha Olaszország delegátusa a pontos instrukciókat már megkapta. Eddig ugyanis csak általános utasításai vannak a Magyarországra nézve kedvezőbb módokat elvi elfogadására. Mussolini ugyanis csak a Bethlennel való tárgyalásai után ad végleges utasításokat. Bethlen tegnap Mussolinival egy órán át beszélt, majd Contarini, a külügyminisztérium vezértitkárával beszélgetett másfél órán keresztül. Ma délelőtt az olasz király fogadta Bethlent kihallgatáson, utána villásreggelire a miniszterelnök vendége lesz.

KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-T.
CLUJ—KOLOSZVÁR, PIATA UNIRII (VOLT FÖTÉR) 20 SZ.

! elvállal a külföld bármely piacára kifizetéseket
napi vagy fix áron, vásárol devizát és effektív valutát a legelőnyösebb feltételek mellett

Nagy mennyiségben érkezett:
Maister Lucius és Badische Anilinek

Sósav	valamint minden-
Kénsav	nemű festék- és
Szalmiákszesz	fűszeráru előnyös
Ablaktapasz (git)	árak mellett nagy-
Firnisz	ban és kicsinyben
Tavotta	kaphatók.
Olajok	KALMÁR
Enyv	
Kefearuk	

Áruforgalmi R.-T. Cluj str. Regina Maria 42

Róka, kelme, szőrmefestés és vegytisztítás a legjobb kivitelben a

„KRISTÁLY“-nál
Cluj. — Telefon 500.

Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban.

Az „Uj Kelet“ hívei nyomtatványszükségletüket

„Kadima“-nyomdában
rendeljek meg

Szigoru szombati munkaszünetet tart!

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Felelős szerkesztő: Marlon Ernő dr.

— **Az Uj Kelet legközelebbi száma, a közbeeső hivatalos ünnepe miatt, péntek délután a rendes időben jelenik meg.**

— **A franciák nem tartóztatták le a svéd királyt.** Stokholmi távirat szerint a svéd kormány felhatalmazta Bryant, cáfolja meg azt a hírt, hogy a franciák feltartóztatták a svéd királyt és a badeni herceget. A hír minden alapot nélkülöz.

— **Az ismeretlen katona ünnepe.** Bukarestből jelentik: Tegnap délután négy órakor érkezett az északi pályaudvarra az ismeretlen katona holtteste. A holttestet beszentelés után a Mihai Voda templomba szállították. Az utcákon az iskolák növendékei állottak sorfalat a menetnek, amelynek élén Károly trónörökös haladt. Az ismeretlen katona ünnepélyes temetése csütörtökön megy végbe a Károly-parkban. Ezalkalomból az ország egész területén két percre megszűnik minden forgalom. A vasutak, autók, villamosok és kocsik két percig megállnak az ismeretlen katona temetésének tiszteletére.

— **Megdráglut a külföldi levelek szállítási díja.** Megírta már az Uj Kelet, hogy a postagazgatóság május 15-én felemeli a külföldre szóló postai küldemények tarifáját. A részletes tarifaelemelés a következő: Rendes levél díja — 20 gramm súlyig — Ausztria, Csehszlovákia, Olaszország, Jugoszlávia, Lengyelország és Magyarországra 4 lej 50 bani, más államokra 6 lej, minden további 20 gramm 3—3 lej. Egyszerű levelezőlap 3 és 4 lej. (Három lej a fent felsorolt országokba.) Váltakozos levelezőlap 6 és 8 lej. Ajánlási díj a rendes itt felsorolt díjakon kívül 6 lej, vagyis Magyarországra, Ausztriába egy ajánlott levél díja 10 lej 50 bani, más országokba 12 lej. Külföldi levelekre segélybélyeg nem kell, ellenben amelyik levélnek kevesebb bélyeg lesz, mint az új tarifa szerint szükséges, azt vagy visszaküldik a feladónak, vagy ha a feladó címe ismeretlen, megsemmisítik.

— **Ujabb német kormányválság.** Berlinből jelentik: A német kormány még nem állapította meg részleteiben az angol és olasz jegyzékre adandó válasz szövegét. Az összes pártok egyetértésében abban, hogy a kormányválságot nem lehet elkerülni. A néppárt is ilyen irányban szervezkedik, amit a többi szocialista pártok minden erejükből ellensúlyoznak. A birodalmi ülés szeniorjai a külügyi vitát elhalasztották és így pünkösdtől nincs kilátás, hogy a birodalmi kancellár és a külügyminiszter nyilatkozzanak a jóvátétellel kapcsolatos német válaszjegyzékről.

— **Nagyváradon utcát neveztek el Ady Endréről.** Nagyváradról jelentik: A városi tanács mai ülésén Dejeu Péter kultúratanácsos indítványt nyújtott be, amelyben kéri, hogy Ady Endre nevével Nagyváradon utat nevezzenek el. Az indítványt a városi tanács egyhangú lelkesedéssel vette magáévá és kimondta, hogy a mai Színház-utcát Ady Endre-utának nevezik el. Péter Julian prefektus az Uj Kelet nagyváradi tudósítója előtt kijelentette, hogy mint felelősügyi fórum jóvá fogja hagyni a városi tanács határozatát.

— **Harmadszori vizsgálatot indítottak a milliós benzinszállítás ügyében.** Mayer Kolozsvári szeszgyáros ismeretes benzinszállítási ügyében meglepő fordulat történt. A vitás ügyben úgy a kolozsvári ügyész, mint a korona-ügyész bizonyítékok híján elejtette a Hirsch Jenő által emelt vádat, de most Hirsch mint főmagánvádló átvette a vád képviselői és kérésére az ügyész a nyomozás kiegészítését rendelte el. Az új vizsgálatot Chişor rendőrkapitány vezeti, aki ennek során szükségesnek látta Lindenmann és Weintraub, a bukaresti „Atlas”-cég igazgatóinak kihallgatását. Ennek foganatosítására az ügy iratait a fővárosi rendőrséghez teszik át.

— **A nagyváradi premontrei-rend megfelelt az lakáshivatal végzését.** Nagyváradról jelentik: Megírta annakidején az Uj Kelet, hogy a nagyváradi premontrei gimnázium helyiségeit a lakáshivatal Anghelescu miniszter rende-

tére hivatkozva elrekkvirálta egy felállítandó román gimnázium céljaira. A rend most felebbezést adott be a lakáshivatal végzése ellen. A törvényszék a napokban dönt az ügyben. A rend főnöksége egyidejűleg bűnvádi feljelentést tett ismeretlen hatóság ellen az iskola épületének lepecsételése miatt. A rend képviselője beadványában arra hivatkozik, hogy az intézet lepecsételése nem volt törvényes.

— **Bombamerénylet egy krakkói zsidó lap ellen.** A „Krakko Növi dziennik” zsidó lap szerkesztőségének a házában tegnap este egy bomba felrobbant. A robbanás következtében a lépcsőház beomlott és a háztető súlyosan megrongálódott. Szerencsére emberéletben nem esett kár. A lap ellen ez már a harmadik bombamerénylet. A tettes elfogására kevés a remény.

— **Politikai gyilkosság Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: Jellinek nemzeti szocialista képviselőt egy hid alatt lábánál fogva felakasztva megföldítették. Az arcán és testén zuzott sebek voltak. A rendőrség véleménye szerint a gyilkosság politikai háttérrel van.

— **Százmillió új vasutakra.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium a napokban a közlekedésiügyi minisztérium számára százmillió lejes hitelt szándékozik nyitni, mellyel új vasutonalak létesítését akarja előmozdítani. Az új vonalak egyrészt Erdélyt a regáttal, másrészt a konstancai kikötőt a szárazfölddel hozzák intenzívebb összeköttetésbe. Erdélynek a brailai és konstancai kikötőkkel való közvetlenebb összeköttetését különösen az ipari és kereskedelmi élet nélkülözötte ezideig, annyira, hogy emiatt az importnak a kikötőkön átváltozó lebonnyolása irreális volt. Az újonnan építendő vasutonalak a következők: Brassó—Nehoişii, Bumbesti—Livenzei, mely Craiovat Petrosényval és Hátszeg védékével kötné össze, végül Halmanzia—Tulcea, amely a tengerpartot a szárazföldön át volna hivatva összekötni Tulceával. A hitel peritektuálása után a munkálatok azonnal kezdetüket veszik és pedig valószínűleg már június elsejével.

— **Tettenért betörők.** Tegnap éjjel Trif Stefan foglalkozás nélküli egyén Vulturari Nicolae nevű katona barátjával behatolt „Deutsch Mór, az „Unio” szállító cég főnökének Nagyszamos-utca 16. szám alatti istállójába, ahonnan több lovat akartak elhajtani. A cselélés azonban észrevette őket. A katonának sikerült megugrania, Trif birkózni kezdett a cselédekkel és azzal fenyegetőzött, hogy megöli őket. Ártalmatlanná tették és átadták a rendőrségnek.

— **Egy rend ruha — hat hónap.** Berger István tizenkilenc éves borsai kereskedősegéd márciusban Kolozsvárra jött állást keresni. Utjára semmi pénzt sem hozott magával, mert abban bi-

Hoti naptár

5688. Szíván 4. Szombat.
Szombat beköszöntése: Temesváron 8 óra 05 perc, Kolozsváron 7 óra 55 perc, Brassóban 7 óra 45 perc.
Szombat vége: Temesváron 9 óra 05 perc, Kolozsváron 8 óra 55 perc, Brassóban 8 óra 40 perc.

Szilda: Bámldbár. Közel egy évi szinai táborozás után, ahol a nép a törvényt kapta, megtörtént a népszámlálás, a csapatok megszervezése és a szolgálati beosztások, mint előkészületei az ígért földje felé való indulásnak.

Háftára: V'hájá miszpa'r b'ne Jisraél. (Hosé 2.) Az idők végén a zsidó nép sokasága megszámlálhatatlan lesz. Akkor összegyűlnek Jehuda és Jisraél fiai együtt, egy vezért választanak és visszatérnek az országba.

Szíván 6. Hétfő. **A Hetek ünnepe.**
Tóraolvasmány: Báchódes háslisi. A szinai nyilatkozat története és a tizparancsolat.

Háftára: Vájhí bislosim sáná. (Jechez-kél 1.) A próféta első látomása Babiloniában.

Szíván 7. Kedd. **A Hetek ünnepének második napja a diaszporában. Mázkir-nap.**

Tóraolvasmány: Sór ó keszev, az ünnepek elrendelése, köztük az aratási ünnepe is.
Háftára: Tejtilla láchvakkuk. (Chávákuk 3.) A próféta imája, hogy Isten, aki Szináj hegyén kihirdette az igazság törvényeit, egy újabb csodás megjelenéssel szüntesse meg az erők uralmát az emberek között.

zott, hogy régi főnöke, akinél inasveit annakidején eltöltötte, segítségére lesz. Főnökét nem találta meg, mert ez régi lakásából elköltözött. Berger házról-házra járt, de sehol sem tudták megmondani volt főnökének új címét. Estefelé éhség kínozta és amikor egyik ismeretlen lakásba nyitott be, hogy főnöke után érdeklődjön, senkit sem talált a szobában. Az egyik széken egy öltözet férfiruhát látott és azt onnan ellopta. Mielőtt még az utcára érhetett volna, a házbeliék észrevették a lopást, Bergert lefűllették és rendőrkezdbe adták át. A kolozsvári törvényszék büntető tanácsa mult hóban megtartott tárgyalásán Bergert egyévi börtöre ítélte. Felebbezés folytán a kolozsvári táblához került az ügy, amely mai ülésén dr. Cseke István ügyvéd védőbeszéde után az enyhítő körülményeket figyelembe véve Berger büntetését hat hónapra szállította le, amelyből három hónapot a vizsgálói fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

— **Bukarestben megverték egy újságírót.** Bukarestből jelentik: Cocea újságíró tegnap egy husz-harminc főből álló csoport megtámadta és véresre verte. A támadás oka Cocea antidinasztikus cikkeiben keresendő.

— **Földmivesszkola Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: A földmivesszkola miniszter átiratban értesítette Nagyvárad tanácsát, hogy szeptemberben Nagyvárad mellett földmivesszkolát szervez.

— **Szerencsétlen halászás.** Gyulafehérvárról jelentik: Farkas sziguranadetektív vasárnap az Ompolyban dinamitpatron segítségével akart halászni, szerencsétlenségére azonban a gyújtókanóc igen rövid volt és így a parton még a detektív kezében robbant fel és a szerencsétlen ember jobb kezét teljesen szétromcsolta. Farkast életveszélyes sebesülésével eszméletlenül szállították a szászsebesi közkórházba.

— **Nagy tűz Gyulafehérvárt.** Hétfőn este 11 órakor König Sándor fanagyiparos udvarán könnyen végzetessé válható tűz ütött ki. A zsindefedeli autógázban tűz keletkezett, mely pár perc alatt a benne levő autót lángba borította és egy kis tartály benzint felrobbantott. A robbanás következtében a szomszédos fákamara és egy szomszédos ház is kigyulladt és tövig leégtek. A tüzet a kivonult tűzoltóságnak és pionirkatonaságnak a szakadó eső ellenére is csak három órai megfeszített munka után sikerült lokalizálni. A tűz oka valószínűleg gondatlanság volt.

— **Rablótámadás Érmihályfalván.** Érmihályfalváról jelentik: Tegnap reggel a Gorove erdőszégyben egy ismeretlen, hatalmas külsejű férfi behatolt Mostyán László erdőőr házába és ellopta annak ruháit és fegyverét. Mostyán László az érkörtvényesi csendőrség segítségével a tolvaj üldözésére indult. A tolvaj észrevéve üldözőit, Mostyán Lászlónak a tőle lopott fegyverrel keresztüllötte lábát, majd egy fatöng mellé rejtőzött. A csendőrök rátaláltak és megállapították, hogy a támadó Horváth János penésztelki huszonnyolc éves foglalkozás nélküli egyén. Horváthot átadták az ügyészségnek, Mostyánt pedig sérülésével a közkö rházba szállították be.

— **Nagy tűz egy brassómegyei községben.** Brassóból jelentik: A város közelében levő Barca községben nagy tűz dühöngött, amely számos házon kívül két templomot is elhamvasztott.

— **Ha a férfi fiatal és az asszony öreg.** Nagyváradi tudósítónk jelenti telefonon hogy Klemanka Károly volt orosz hadifogoly a nálánál kétszer idősebb Oláh Zsófiával állandó perpatvarban élt. Tegnap délután az asszony újabb feltökénység rohamában zsirosszódaoldattal leforrasztotta férjének az arcát, majd mikor azt hitte, hogy férje megvakult, a maradék szódaoldatot kiitta. Súlyos sérüléseikkel mindkettőjüket a biharmegyei közkórházba szállították be.

* **Elhásasodás, kösvény és cukorbaj esetén** a Ferenc József keserűviz javítja a gyomor és a belek működését, élénkíti az emésztést és előmozdítja az anyagcserét. (7)

* **Ujabb rekord.** A Diana sósborszesz elérte a jóság és népszerűség rekordját.

* **Önmagát csalja meg, ha nem „Olla” gummit használ.**

Közgazdaság

A kitelepítések ügye. Ismeretes a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának a kitelepítések ügyében megindított akciója. A kormány ugyanis régebbi regáti törvényekre és szabályrendeletekre való hivatkozással az ipartelepítések egészségügyi szempontból való olyan megrendszabályozását kívánja, amely sok vállalatra nézve végzetes lehet. Ki lehet telepíteni a szabályrendelet alapján régi gyárakat, amelyekre annakidején a magyar egészségügyi törvényes intézkedések alapján adtak engedélyt és amelyek semmiképpen sem gátolták a városok fejlődését. Minthogy eddig csak esetről-esetre lehetett megakadályozni az új rendelkezés következményeit, a kereskedelmi és iparkamara Tatay Sándor titkárt megbizta, hogy egyöntetű és nagyszabású akcióval igyekezzen a kormányt felvilágosítani és a kérdéses rendelkezést visszavonatni. Tatay Sándor ecéltől előterjesztést szövegeztet meg, amelyben hivatkozik a ma is érvényben lévő 1884-es ipartörvényre, amellyel a kiadott rendelkezés ellenében van. Ezt a törvényt csak egy másik törvénnyel lehetne hatálytalannítani, amit egyébként semmi nem tesz aktuálissá. A kamara szombat délután 5 órára a tárgybán meghívta az összes ipari közületeket, így elsősorban a Gyáriparosok és a Munkaadók Szövetséget.

Az állami bonok kifizetése. Megirtuk, hogy a nagyiparosok kongresszusának befejezése után a termelők Vintila Bratianu pénzügyminiszternél is tisztelték. A miniszter ez alkalommal kijelentette, hogy az állam a már elég huzamos idő óta esedékes bonokat ki fogja fizetni. A Faegyesület a miniszter ígérete alapján ma körlevelet intézett az összes tagjaihoz és felszólította azokat, hogy haladéktalanul közöljék az egyesület központi irodájával bonjaik összegét és az időt, amióta az állam adósuk. Az összegyűjtött adatok alapján egységes eljárással fogják a kérdést rendezni.

A CFR. vámügynökei. Nagyváradról jelentik: A kereskedők és szállítók körében nagy visszataszást keltett a CFR. egy újabb rendelkezése, amely szerint a határokon működő régi autorizációs vámügynökök helyébe kinevezett vámügynökök dolgoznak, akik egyrészt a kezelés megdrágításához járulnak hozzá, másrészt képtelenek az árut feladók érdekeit megfelelően képviselni. Ez az oka, hogy a határon összetorlódnak a CFR. kocsijai. Az érdekeltek a napokban a felsőbb helyen fogják az intézkedés megváltoztatását kérni.

A Balkán-államok gazdasági szövetsége. Szófiából jelentik: A „Journal Commercial Balcanique” kezdeményezésére Bulgáriában mozgalom indult meg, melynek célja az összes Balkán-államoknak gazdasági szövetségbe való tömörítése. A szervezési munkálatok előkészítése céljából egy bizottság, melyben Bulgária több gazdasági és pénzügyi előkelősége foglal helyet, még ez év nyarán Szófiában gazdasági kongresszust fog összehívni. A kongresszuson, amelyre Bulgária, Jugoszlávia, Románia, Görög- és Törökország gazdasági és ipari exponenseit fogják meghívni, a Balkán-szövetség megszervezésének alapjait vitatják meg és előkészítik a fennnevezett országok kulturális, gazdasági és pénzügyi kapcsolatának kiépítését. A „Journal Commercial Balcanique” ezúton is a kongresszuson való részvételre szólítja fel Nagyrománia összes kereskedelmi kamaráit, kereskedelmi társaságait, iparvállalatait, a gazdasági szervezeteket, továbbá a gazdasági és napisajtó reprezentánsait, a gazdaságokat, iparosokat, földművelőket és Románia minden egyéb érdekeltjét is.

A tűzifaakció sikerrel kecsegtet. Az Erdélyi Faegyesület megbízottai tudvalevőleg a CFR. tűzifaellátásáról tanácskoznak Bukarestben. A tanácskozásról ma sürgönyértesítés érkezett az egyesület kolozsvári központjához. A távirat szerint a CFR. százhatvan lej egységárat ígért ürmétereinkint, viszont a legminimálisabb ár százhatvanöt lej ab rakodóállomás. Ennél olcsóbban már csak a faüzemek erős ráfizetésével lehetséges az üzletet lebonyolítani. Szakmai körökben elterjedt hírek szerint a CFR. az export-importbizottság javaslatára a kívánt árat meg fogja adni. A kolozsvári fások képviselői a csertűzifa és a tölgyfaexport emelése ügyében is eljártak a kormányznál, akitől a készletek hetvenöt százalékának kivételét kéri és pedig minél gyorsabban, minthogy a készletek-

nek jórésze tönkremegy. Több kistermelő kénytelen volt, hogy pénzéhez jusson és kötelezettségnek eleget tegessen, a talpát is tűzfaként felaprózni és eladni.

Értékemelkedések a budapesti tőzsdén. Budapestről jelentik: Az értéktőzsdén az összes értékpapírok árfolyama lényegesen emelkedett. Az emelkedésben a Ganz-Danubius vezet, amelynek az árfolyama egy nap alatt kétszázezer koronával javult. A többi papírok is husz-harmincezer koronás emelkedést mutatnak.

SPORT

Megsemmisítették a KKASE—Victoria mérkőzést. Az intézőbizottság kedd esti ülésén elrendelte a három héttel ezelőtt lejátszott KKASE—Victoria mérkőzés újrajátszását, mely a KKASE meglepő 1 : 0 arányú győzelmével végződött. Indok: igazolatlan játékos szerepeltetése. Büntető pontok levonásától, miután beigazolódott a KKASE jóhiszeműsége, eltekintettek.

Szenior—ifjúsági válogatott mérkőzés. Az intézőbizottság kedd esti ülésén úgy határozott, hogy csütörtökön, június 17-én jótékonycélu mérkőzést rendez a városi sporttelepen a hősök emlék-ünnepé alkalmából és a teljes bevételt egy emlékoszlop felállítására fordítják. Ez alkalomból a szenior válogatottak mérkőznek az ifjúsági válogatottakkal ellen. A mérkőzésnek vajmi kevés sportértéke lesz és alig lehet szó komoly játékról. Sokkal helyénvalóbb lett volna két jó ifjúsági csapat mérkőzése. Az ifjúságiak a Temesvár ellen játszó győztes csapat felállításában szerepelnek, míg a szeniorok a következőképpen állnak fel: Lázár—Pollák, dr. Hirsch—Leitner, Vég, Jakobi—Raduch, Takács, Rakitovszky, Kiss, Rosenberg.

Morar Teofil dr. ügye. A Comitetul Central teljesen rehabilitálta Morar Teofil dr. szövetségi kapitányt, kit az őszi nemzetközi mérkőzések után könnyelmű pénzkezeléssel alaptalanul megvádoltak. Morar dr. akkor fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen. A sokáig húzódo ügyben most megtartott fegyelmi vizsgálat elégtételt szolgáltatott dr. Morar-nak, akit egyben megbiztak a válogatott csapat körüli ügyek továbbvitelével.

A vasárnapi bécsi játékok. Bécs kedvenc csapata, a Rapid 6 : 0 arányú súlyos vereséget szenvedett a prágai Slaviától. A Rapid a szerdai erős Hakoah-mecsel lábában nem bírt komoly ellenállást kifejteni a kitudó cseh csapattal szemben. 30.000 néző. — A bajnoki játékok a következő eredménnyel végződtek: Amateur—WAF 1 : 0, Wacker—Hertha 1 : 1, Vienna—Floridsdorf 3 : 2, Sportklub—Admira 4 : 0. A kitudó bécsi zsidó csapat, a Hakoah folytatta dicsőséges tavaszi szereplését és 2 : 1 arányban győzte le a Simmeringet. A Hakoah ez évben még nem veszett egyetlen mérkőzést sem.

A Gradjanski Sportklub kitudó jugoszláviai csapat 2 : 0 arányban legyőzte Zágrábban a Wacher Munchent.

A svájci bajnokság döntésében a Jung Fellon 2 : 1 arányban legyőzte a genfi Servettet és ezzel Svájc 1923. évi bajnoka lett.

Inógépek

és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok.
Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.

Finkler Antal

Mégsehol és soha

nem voltak kaphatók
készen olyan kitudó
öltönyök,
felöltők,
fiuruhák,

1433

mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Fötér 10. szám.

Szövetek nagy választékban.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Végállomás. (Vígjáték, írta Szenes Béla. Bemutató a kolozsvári Magyar Színházban.) Szenes Béla legújabb darabjához mottót kellene választani, valahogy ilyent: „mondjatok le minden irodalmi igényről és ugynevezett magasabbrendű lelkielvezetről — akkor egészen jól fogtok mulatni”. — A kalauz és a nyomdászlány szerelmi története aláfestve deris és a pestiek előtt olyan jól ismert epizódjelenetekkel, rikkancsok esti-ujság-ordítózással, postásidillekkel és a pesti anyós-torzkép szinpadraelevítésével egészen tűrhetően tölti ki az estét. Söt olykor-olykor mintha komoly probléma is csillogna keresztül a darabon. Az asszony állandó vágyakozása a rendkívüli felé, amit a pontos csavarokra járó lérféglélek sehogya tud megérteni, de végeredményben mégis csak teljesít. Ennek a darabnak keretei között úgy, hogy a villamoskalauz az asszony kedvéért gazdátlanul hagyja a kocsiútját és szörnyű „forgalmi zavart okoz”. Az egész körül hosszabban megállnak a villamoskocsik — a legelképzhetetlenebb „anarkia” egy villamoskalauz szemében: és mindez egy asszony, igazában: az asszony kedvéért. A darabot csak néhány szereplő játssa végig. A színészek, amennyire a darab éppen megengedte, mindannyian jók voltak. Táray a kalauz és Poór Lili a nyomdászlány szerepében élvezetessé tették az estét. A humort Izsó Miklós (a postás) és Laczkó Aranka (az anyós) képviselte, utóbbi kissé túlzottan. A kisebb szerepekben Cselle Lajos és Miklóssy Margit voltak kifogástalanul jók. Külön kell megemlíteni Tarany Terit, nem mintha játssa már teljesen kielégítő volna, hanem azért, mert minden fellépésében újabb jelét adja komoly színészi törekvésének. A darabban a könnyelmű, rosszmájú frizérnőt nagyon kedvesen alakította. Ugyanez áll a fiatal Táray Boskéről is. A közönség jól mulatott. (G.)

Heti műsor

Csütörtök: Rigoletto. (Sándor Erzsi vendégjátékaival. Felmelt helyarákkal. Bérletszűnetben. Kezdet 8 órakor. Az előadás kezdetén a nezőtérre vezető ajtókat bezárják. Sorozatszám 395)

Péntek: Romeo és Julia. (Nagy Ilonka föllépésével. Rendes helyarákkal. Kezdet 8 órakor. Napi bérlet 132. szám C. Sorozatszám 396.)

A színházi iroda hírei.

Sándor Erzsi és Burián. Sándor Erzsi legközelebbi föllépése ma este lesz a Rigoletto Gilda szerepében. Szombaton este Puccini Bohéméletében együtt lép fel Sándor Erzsi Burián Károlylyal.

Romeo és Julia. Shakespeare-estje lesz pénteken a Magyar Színházban. Romeo és Julia fog színrekerülni. Julit vendégként Nagy Ilona fogja játszani.

Délutáni előadások olcsó helyarákkal. Két délutáni előadás lesz ezen a héten: Vasárnap 3 órakor a Luxemburg grófja kertül színré, hétfőn délután gyermekelőadás lesz: A Hamupipőké adják. Mind a két délutáni előadásra már most lehet váltani a jegyeket.

Kék mazur. Tizenkilencedik előadása lesz vasárnap Lehár egyik legnépszerűbb operettjének, a Kék mazurnak.

Bajadér. Gyors lépésekkel közeledik Kálmán Inre operettje, a Bajadér a 25-ik előadás felé. Hétfőn este 8 órakor már a 23-ik előadását tartják meg.

Betyár kendője — éjjel. A leghíresebb népszínművek egyike, a Betyár kendője fog vasárnap éjjel 10 és fél órai kezdettel, rendez helyarákkal színrekerülni.

A mozgó műsora

Egyetem-mozgó. Kivételesen három órákor kezdődnek a Frou-Frou előadásai. A Frou-Frou csak ezen az egy napon látható. Pénteken amerikai szenzáció lesz, A végzet útja. Szombaton és vasárnap a Ha-Ra-Fi állatfilmek egyik alkotása, a Nösténytigris van műsorra tűzve.

Uránia. Két szenzációja lesz ezen a héten az Urániának, csütörtökön és pénteken a Smaragd-köves nő és az Erőkirály, szombaton és vasárnap az előadások délután három órákor kezdődnek.

Apolló. Az Apolló előadásai is délután három órákor kezdődnek. Utóljára látható a Fellah, az elhagyott gyermek. Pénteken és szombaton francia újdonság lesz, a Lelketlen szépség. Vasárnap az Alarcos leány.

BUTORÜVEGEKET, TÜKRÖKET

Lloyd 1479

Barok, csillag és virágcsiszolással
valamint adott rajzok után

művészi kivitelben készít

HUNWALD, üvegsziszolda és tükörgyára
CLUJ-KOLOZSVAR, Str. Vlahuta (v. Bolyai-utca) No. 3.
Hibás tükröket újra foncsoroz o o o

**Cukorka és
csokoládé raktár**

Lusztig és Nussbächer
Calea Regele Ferdinand 31. sz.
Szállítunk postán,
utánvét mellett. 1439

Telefon 31. **Ládagyár** Flóküzlet:
Egeres

Mindennemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett
és szétszedett részeken megrendelésre azonnal
készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1361

Sajovics és Lebovits fakereskedés
és ládagyár
Cluj, Strada Cernauti (volt Kajántói-ut) 1 szám

**Üzlethelyiség Cluj legforgal-
masabb pontján** Leveleket „Azonnal”
azonnalra átadó jellegre a kiadóhiva-
talba kérek. 5586

Szép,
jó és
olcsó

vászoncipő

csak

BATA-nál

kapható

Cluj, Fótér 9 sz.

Városszerette feltűnést keltenek olcsóságuknál
és jó minőségükkel fogva

**Heller,
Weisz és Molnár**

d i v a t á r u h á z a

Cluj-Kolozsvár,
Calea Regele Ferdinand 6

legújabb nyári divatkülönlegességeit:

120 cm. széles sima grenadi- 1el
nok minden színben 61-
Sima zephirek minden színben . 49-
Legújabb mintájú szintartó mosó
voalok 55-
Duplaszéles csikos divatanyagok 140-

Irodaberendezések

Kopenetz gépzemű asztalosműhely-
ben olcsón szereshetők be

Cluj, Honvéd-utca 92

Uj rövidaru üzlet!

Uj rövidaru üzlet!

Husz év óta fennálló miderkészítő üzle-
temet rövid- és divataruval kibővittem

1548

Rosenzweig E. párisi mellfűző műterme Cluj, str. Reg. Maria 6

Olesó!

A. HOFF & COMP.

cégnél szeresheti be

Piata Unirii (Fótér) 17 szám

Nyári szükségletét
férfi divatcikkekben
legjutányosabban az

Olesó!

Olesó szalmaka-
lapok. — Nagy
léghéreműraktár
Péhelykőnyű
Kalapok 150 let

Olesó!

Kabát és kosztüm

legújabb divat szerinti készítését jutányo-
san vállalom a Kinizsi-utca 2 sz. alá áthe-
lyeztet női divatszalonomban. A n. é. közön-
ség további szives pártfogását kérem. 1418

Dávidovics Mór

Kötött, szövött és norinbergi áruk nagy-keres-
kedése Oradea-Mare-Nagyvárad, Nagypiac-tér;

1352

Schönberger, Spitz & Co.

Modern üvegsziszolda és tükönárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükröket és butor-
üvegeket minden méretben és
mennyiségben! Kérjen árajánlatot
Ujrafoncsorozás

1313

Radio hirdetés

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lel. Jelleges hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítanak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lei 80 bani bélyegköltés fizetendő.

Eladó házastelek két szoba, konyha és üzlet-helyiséggel. Beköltözhető augusztusban. Hajdu-u. 6. sz. 5603

Jernuti-Radnóti Nád-szövőgyári kiváló minőségű stukkaturndászóvet legversenyképesebb árban, bármily mennyiségben, eredeti gyári árban megrendelhető a gyár képviselőjénél, Luka Gyula cégnél Turda. 5604

30 éves, elvált, izr. asszony, két szép gyerekkel, berendezett két szoba-konyhás lakással és késpénzzel ismeretséget kötne házasság céljából 35—40 év körüli, komoly, gyermekszerető izr. uriemberrel. Lehetőleg kereskedők vagy magasabb rangú tisztviselők, kik szintén némi vagyonnal rendelkeznek, levelüket „Őszinte“ jellegre a kiadóba küldjék. 5605

Tűzifa és építési anyag (puhafa kivételével) kereskedésem fejlesztéséhez pénzes társat keresek. Cím a kiadóhivatalban. 5606

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy a Fürstenhof vendéglőt Franzensbadban május hó 15-én megnyitottam. Elsőrangú és szigorúan kőser konyhával. Tisztelettel Simon Raab, Josef Nagel vendéglős veje Wienből. 5591

Ujságpapíros

63 x 95 cm. nagyságban 1000 ivenkint 28 kg. súlyban kapható. Cím:

„Grafika” Cluj, str. I. C. Brătianu 33.

Márkné Klein Sári **ארת'ר קליין** vendéglőjét Oláhszentgyörgyön máj. 15-én megnyitotta. 5592

Oláhszentgyörgyön máj. 15-én orth. **ארת'ר קליין** vendéglőt nyitottam. Grün. 5593

Naponta friss uradalmi tehéntej kapható reggel 9—10 között. Nagyobb vételnél házhoz szállítjuk. **Bognár és Szántó Eerdélyi** Kereskedelmi R. T. Gazdasági Osztálya. Calea Reg. Ferdinand 70. 5596

Eladó kertés családi ház, beköltözhető fürdőszobás lakással. Rudolf-ut 16. 5599

Egy drb. kopirprés teljesen vasból, alig használt állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kisebb tüzemű tűzifazület vezetésére áruehelyezésben és tügynekülésben jártas, bizalmat érdemlő izr. tisztviselőt keresek. Cím a kiadóban. 5607

Egy kiváló mesterhegedű olcsón eladó. Cím a kiadóban. 5598

Értesítem a t. fürdőző közönséget, hogy ez idényben **Tusnádfürdőn** a „Schweitz“ villák vendéglő-helyiségében orth. **ארת'ר קליין**

éttermemet június elején megnyitom. Tisztelettel Grünfeld Mór Targu-Mures (Marosvásárhely) str. Calarasilor 92. 5546

Machula hölgyfodrász Unió-u. 24. Paróka készítés bőrválasztással. Ujdonság! Parókaköleszés! **Nelly kisasszony** manikűröz. Haját veszek. Tanulólány felvétetik. Schunda cimbalom eladó. 5362

Épületüvegezés

képkerepezés, kávéházi, vendéglői, háztartási cikkek, demionok, táblaüveg, lámpaárúk és porcellánedényekből legolcsóbb beszerzési forrás

Ausländer Rudolfnál

Cluj-Kolozsvár (v. Ferenc József-ut) Calea Reg. Ferdinand 37. szám alatt, az „Uránia”-palota mellett. **Engros! Endetall!**

Nyári ujdonságok érkeztek a

Elsőrendű férfi-fehérmű raktár

Kalapkirályhoz

50 grammos kalapok

Piața Unirii 24

50 grammos kalapok

Aggag és Vegyipar Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontszirt, mütrágyát, szappant, kocsikenőcsőt, gépszirt, téglát stb. **Vesz:** csontot, száraz és vizes húsleves, nyers és olvasztott faggyút

A kolozsi sósfürdő megnyílik

junius 1-én Vize ép olyan jó, mint a hallei és reichenhalli fürdőké. 5587

A kolozsvári CZELL-Sörgyár

gyástmányai

Hercules duplamalata tápsör különlegesség

és a világos

Monostor sör

utolérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak

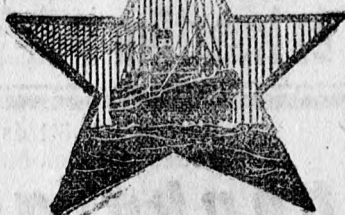
1428

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!

CHARGEURS REUNIS

ARGENTINA BRAZILIA

Legnagyobb francia

Délamerikai vonal

Vezérképviselőt Nagyrománia részére

ADOLF SALOMON FIA

București, Str. Paris 14

Hajóra szállás:

Hamburg, Havre és Bordeaux-ban

Kitűnő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, gyors utazás, külön kajütök. 1542

Izrael Dezső szücsmester

Megérkeztek a legutolsó divatu szőrmeárúk. Szőrme és molgkár elleni védőintézet. Javítások és átalakítások a legjutányosabb árban pontosan készülnek

Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 35